Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

College B&W

Directoraat Generaal Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
Ondersteuningsteam VNG en VSG

Kenmerk
1032893

Uw brief

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Datum
Betreft Bundeling en oormerken van middelen richting gemeenten ten behoeve van het bevorderen van de gezondheid, sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie en het versterken van de sociale basis

Geacht College,

Met deze brief willen wij u informeren over de bundeling van een aantal uitkeringen op het gebied van gezondheidsbevordering, sport- en beweegstimulering, het bevorderen van cultuurparticipatie, en het versterken van de sociale basis in een specifieke uitkering.

Er is in de afgelopen jaren lokaal een goede basis gelegd voor de verbetering van de gezondheid van Nederland en we willen gemeenten daarbij een compliment geven voor de inspanning die zij hierop leveren. Het Nationaal Preventieakkoord en Sportakkoord, hebben geïnspireerd tot meer lokale samenwerking. We zien steeds meer rookvrije sportverenigingen, gezonde scholen en bijna alle gemeenten hebben een buurtsport- of cultuurcoach in dienst die belangrijk werk levert bij het verbinden van sectoren aan elkaar. Via GIDS werken gemeenten aan een wijkgerichte aanpak op gezondheidsachterstanden en vanuit Kansrijke Start worden jonge gezinnen in een kwetsbare positie ondersteunt bij de eerste duizend dagen van een kind. En met het programma Één tegen eenzaamheid hebben de lokale coalities zich vol ingezet voor het terugdringen van eenzaamheid. Gemeente organiseren een groot aanbod van brede laagdrempelige voorzieningen die hulp kunnen bieden aan zij die dit nodig hebben. Daarbij moet er breder gekeken worden naar gezondheid: onderwijs, sport, huisvesting, bestaanszekerheid en leefomgeving dragen allemaal bij. Health in all policies.

Er gebeurt veel, maar we beseffen ons ook dat er nog grote uitdagingen zijn. We willen daarom meer samenhang faciliteren tussen de verschillende onderdelen in het gezondheidsbeleid, sport, bewegen en de sociale basis (een integrale aanpak) en stellen hier gerichte middelen voor ter beschikking. Hierbij gaat het natuurlijk om maatwerk, afhankelijk van het lokale vraagstuk. Daarvoor zijn we aan het bekijken of we hiervoor een **specifieke uitkering** beschikbaar kunnen stellen, **waarbij gemeenten gelijktijdig een aanvraag kunnen indienen rondom meerdere thema's**. Hiermee hopen we gemeenten beter in staat te stellen met de hierboven genoemde opgaves aan de slag te gaan. Deze brief is een vooraankondiging van de ideeën hieromtrent.

Directoraat Generaal Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Openbare en Jeugdgezondheidszorg

Kenmerk
1032893

Proces
Het ministerie van VWS heeft de afgelopen maanden samen met de VNG en VSG gezocht naar een manier om de beschikbare middelen rondom preventie, sport en bewegen meer te bundelen. Hierbij is ook een klankbordgroep van gemeenten geraadpleegd. Ook is in de afgelopen periode met meerdere gemeenten gesproken over de herziening van de Brede Regeling Combinatiefuncties en worden onder andere gemeenten, maar ook andere stakeholders betrokken bij de doorontwikkeling van het Sportakkoord via de 'Festival Sportakkoorden'. Rekening houdend met bovenstaande aandachtspunten werken we op dit moment aan een specifieke uitkering (SPUK), waarbij gemeenten gelijktijdig een aanvraag kunnen indienen rondom meerdere thema's. Randvoorwaarde bij deze vormgeving is dat aan gemeenten de relevante bestedingseisen en verantwoordingseisen kunnen worden gesteld. De ondersteuningsteams van de VNG en VSG vanuit het preventieakkoord en sportakkoord kunnen te zijner tijd helpen bij de aanvraag en u kunt bij hen terecht met vragen. We verwachten de regeling eind 2022 te kunnen publiceren.

NB: De nieuwe middelen beschikbaar gesteld uit het coalitieakkoord voor 2023 e.v. maken onderdeel uit van de zomerbesluitvorming over de rijksbegroting. Dit betekent dat het vooralsnog om voornemens gaat. Verplichtingen kunnen pas worden aangegaan na goedkeuring door de Eerste en Tweede Kamer die na Prinsjesdag zal plaatsvinden. Dan kunnen we u definitief informeren over de reikwijdte van de regeling, de hoogte van de bedragen en welke programma's uit onderstaande lijst hier definitief onder geplaatst kunnen worden.

Reikwijdte specifieke uitkering ten behoeve van het bevorderen van de gezondheid, sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie en sociale basis
De intentie van deze brede SPUK is het bundelen van de middelen rondom programma's en interventies met overlappende doelstellingen, zonder afbreuk te doen aan bestedings- en verantwoordingseisen. De regeling richt zich op thema's en programma's die voor *alle* gemeenten ter beschikking komen. We bekijken daarbij vooralsnog de mogelijkheden voor de volgende programma's:

Sport & Bewegen
1. Brede Regeling Combinatiefunctionarissen (BRC)
2. Lokale uitvoering sportakkoorden

Gezondheid
3. Terugdringen gezondheidsachterstanden (voorheen Gezond In De Stad)
4. Kansrijke Start
5. Aanpak Overgewicht
6. Aanpak Valpreventie
7. Lokale en regionale aanpak preventie (o.a. coördinerende werkzaamheden)
8. Mentale Gezondheid
9. Leefomgeving
10. Alcoholpreventie

Directoraat Generaal Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

Kenmerk
1032893

Sociale Basis

11. Versterken sociale basis
12. Mantelzorg
13. Één tegen Eenzaamheid
14. Welzijn op Recept

Type uitkering bestaande regelingen en programma's
Voor sommige bestaande regelingen en programma's betekent dit een wijziging van het type uitkering, namelijk van een decentralisatie uitkering, naar een specifieke uitkering. Ook kunnen wij ons voorstellen dat u graag vroegtijdig op de hoogte wordt gebracht rondom programma's die nu al lopen en of deze in 2023 voortgang zullen vinden. Hieronder vindt u omtrent deze programma's een korte toelichting van de beoogde plannen.

Brede Regeling Combinatiefunctionarissen
Buurtsportcoaches, combinatiefunctionarissen en cultuurcoaches maken onderdeel uit van de Brede Regeling Combinatiefuncties. De Brede Regeling Combinatiefunctionarissen wordt doorgezet, maar moet worden herzien vanaf 2023. We zijn voornemens de Brede Regeling Combinatiefuncties, van een decentralisatie uitkering naar een specifieke uitkering om te zetten per 2023. Vooralsnog worden de huidige middelen doorgezet.

Lokale Uitvoering Sportakkoorden
Om meer mensen aan het sporten en bewegen te krijgen hebben we het voornemen om voort te bouwen op het Sportakkoord en het versterken van de lokale sportakkoorden. In eerdere Kamerbrieven ter voorbereiding op het Wetgevingsoverleg van 2021 en het commissiedebat van juli 2022 is dit ook aangegeven. VWS is voornemens om het uitvoeringsbudget op te nemen in de brede specifieke uitkering ten behoeve van het bevorderen van gezondheid, sport- en beweegstimulering, het bevorderen van cultuurparticipatie en het versterken van de sociale basis.

Gezond in de Stad - Aanpak Gezondheidsachterstanden
Om gezondheidsachterstanden terug te dringen is er de afgelopen jaren in 155 gemeenten gewerkt aan een lokale aanpak (GIDS). We willen de gezondheidsachterstanden in *alle* gemeenten terugdringen. Het voornemen is om het bijbehorende Stimuleringsprogramma dat door Pharos en Platform 31 wordt uitgevoerd voort te zetten, de vorm is dan nog afhankelijk van hoe de specifieke uitkering er precies uit komt te zien. De Aanpak Gezondheidsachterstanden is een van de programma's waarvan de middelen per 2023 onder deze specifieke uitkering komt te vallen.

Kansrijke Start
In het kader van het actieprogramma Kansrijke Start zijn de afgelopen jaren middelen via een decentralisatie-uitkering beschikbaar gesteld aan gemeenten. Gemeenten die zich eerder hebben aangemeld om een lokale coalitie Kansrijke Start te vormen, versterken of behouden rondom de eerste 1000 dagen van kinderen hebben inmiddels voor het 4e jaar middelen ontvangen per meicirculaire 2022. In het coalitieakkoord is aangegeven dat Kansrijke Start in *alle* gemeenten van Nederland wordt ingezet. Daartoe zijn structureel middelen beschikbaar. Per septembercirculaire 2022 ontvangen alle overgebleven gemeenten via de

Directoraat Generaal Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Openbare en Jeugdgezondheidszorg

Kenmerk
1032893

decentralisatie-uitkering eveneens middelen om lokale coalities te vormen, versterken of behouden. Daarnaast ontvangen alle gemeenten per decembercirculaire 2022 via deze decentralisatie-uitkering middelen om interventies in te zetten. Zowel de middelen voor de lokale coalities als de middelen voor interventies en regionale samenwerking, willen we vanaf 2023 gebundeld beschikbaar stellen samen met andere programma's via deze brede SPUK.

Overige (en nieuwe) programma's uit het regeerakkoord
Naast bovenstaande 4 programma's is in het regeerakkoord aangegeven dat er ook op andere thema's wordt ingezet. Zo blijven we ons inzetten op de aanpak tegen overgewicht, roken en alcohol en zijn we voornemens om dit aan te vullen met een inzet op de mentale gezondheid van inwoners en een groene en beweegvriendelijke leefomgeving.

Verder willen we de sociale basis versterken. Het is belangrijk dat er een samenhangend, laagdrempelig en breed aanbod aan voorzieningen in de wijk aanwezig is, waar mensen kunnen samenkomen en elkaar en zichzelf kunnen helpen. Dit wordt onder andere gedaan door de voortzetting van het programma Één tegen eenzaamheid. Daarnaast wordt er gewerkt aan het versterken en faciliteren van mantelzorg en informele zorg.

Ten slotte zijn in het coalitieakkoord middelen voorzien voor de kosten van de opzet en coördinatie van de aanpak, opsporing en screening en het aanbieden van valpreventieprogramma's. Het voornemen is om de onderdelen waar de gemeenten een rol hebben eveneens op te nemen in de brede regeling. Onderdelen van de aanpak zullen ook worden vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet (Zvw). Het Zorginstituut heeft in april van dit jaar een zogenaamde duiding uitgebracht, waarin wordt aangegeven welke onderdelen dit betreft. Er zijn ook besparingen voorzien in Wlz, Zvw en Wmo. Om de implementatie van de maatregel te ondersteunen komt er een Landelijk Programmaplan Valpreventie.

Meer energie en daadkracht op preventie
Met deze gebundelde inzet van een aantal uitkeringen op het gebied van gezondheidsbevordering, sport- en beweegstimulering, het bevorderen van cultuurparticipatie, en sociale basis in één specifieke uitkering, hopen wij op deze thema's een stevige impuls te geven op lokaal niveau! Zodat dit uiteindelijk leidt tot het verbeteren van de gezondheid in brede zin, actieve deelname aan cultuur en het sport- en beweeggedrag van alle inwoners in Nederland, in het bijzonder mensen met gezondheidsachterstanden, sport- en beweegachterstanden en mensen in een kwetsbare situatie.

Eind 2022 zal ik u informeren over de definitieve regeling en deze aansluitend na publicatie openstellen voor aanvragen.

Directoraat Generaal Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Openbare en Jeugdgezondheidszorg

Kenmerk
1032893

Hoogachtend,

de minister voor Langdurige Zorg
en Sport,

Connie Helder

de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Maarten van Ooijen